

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Qvintvplicis Theologiæ - Positivæ videlicet, Asceticæ,
Polemicæ, Speculativæ, & Moralis complectens, Unà cum Appendice
Methodum compendiarium reformationis Ecclesiasticæ à Concilio
Tridentino factæ continente

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1679

§. 3. De Principiis ad juramentum pertinentibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48233](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48233)

næ idoneæ in sua vel aliena Ecclesia providere, alicui alio
beneficium sufficiens obrinenti providere non potest. Ita
ex cap. postulasti de rescriptis & cap. cum tenemur de præb.
Et communi consensu Theologorum hanc pluralitatem jam
naturæ repugnare asserentium.

Ratio.

Quia alioquin Ecclesiastici redditus male & inutiliter
dispensantur, divinus cultus imminuitur (dum unus loco
plurium instituitur) & in aliquibus Beneficiis etiam de fru-
datio voluntatum Testatorum sequitur, ut qui ad hoc bona
Ecclesiis contulerunt, ut certus numerus Deo servantium
esset, uti S. Thomas quodl. 9. a. 15. discurrit.

Praxis.

Hinc deducitur 1. Eos, qui plures Canonicatus aut Ep-
iscopatus possident, non posse illos retinere, nisi ex immem-
rabili consuetudine (qualem Layman in Germania viget)
residentia paucorum duntaxat mensium requiratur.

Deducitur 2. Non esse causam sufficientem ad plura Be-
neficia percipienda, si aliquis fructus de alterutro pauperibus
distribuere velit; quia alia adhuc deformitates, videlicet
Ecclesiæ damnum, inæqualitas distributionis, &c. non tolluntur.

Deducitur 3. Si habens Beneficium curatum vel Per-
sonatum aliud susceperit, prius Beneficium ipso Jure vacare
in c. de multa. de præb. Innocentius III. decidit.

§. III.

De Principiis ad Juramentum pertinentibus.

PRINCIPIUM I.

Non est illicitum Juramentum, si debito
modo, causaque sit factum.

Sensus.

Hoc est, etsi per se optandum sit, ut nullum unquam Je-
ramentum fieret (uti Christus Matt. 5. indicavit, dum dicit
Ego autem dico vobis, non jurare omnino) si tamen condicio-

ad Jusjurandum à S. Hieronymo & Theologis communi-
ter requisitas, scilicet veritatem, justitiam, & discretionem
operatur, non modò non illicitum, sed laudabile, & verus Re-
ligionis actus est.

Authoritas.

Desumptum est ex S. Scriptura c. 1. Deut. ubi dicitur: *Illi
servus, & per nomen eius iurabis.* Item ex Hieremix 4. cap.
ait Propheta: *iurabis, vivit Dominus, in veritate iudicio,
& iustitia.* Et S. Thomas cum Theologis unanimiter con-
sentit.

Ratio.

Quia pertinet ad cultum & venerationem Dei, ejus in-
fallibilem veritatem & auctoritatem agnoscere ac prædica-
re, quod per Juramentum contingit. Unde & passim in Jure
quoque Juramentum Religio vocatur.

Praxis.

Hinc deducitur 1. non temerè, & levi de causa esse ju-
randum, eò quòd quandam irreverentiam contineat tale jus-
jurandum, & in perjurii periculum præcipiter; unde salubri-
ter monet Salomon Eccles. 23. *iurationi non ajucescat os tuum;*
quod enim casus sunt in illa,

Deducitur 2. Rectè tum ab Ecclesia in professione Fi-
dei, & aliis similibus casibus, tum à Magistratu civili tam in
accipiendis numeribus, quàm decidendis litibus juramen-
tum exigi, cum ejusmodi actus firmitatem voluntatis requi-
ratur, nulla autem major firmitas dari possit, quàm quæ per
invocationem Dei in Testem procuratur.

Deducitur 3. rectè S. Hieronymum in c. 4. Jerem. jura-
mento tres Comites sociasse, *veritatem* scilicet, ut non fiat in
confirmationem Fidei aut Mendacii: *iudicium*, ut cum pru-
dente Intellectu consideratione, piâ ac reverente voluntatis
dispositione, nec sine necessitate aut magna utilitate juretur:
gratiam, ut testimonium divini Numinis æquissimi non
abducatur in confirmationem rei aut dicti iniqui, sive pecca-
toris, ut docet Sotus l. 8. de just. q. 1. a. 2. nam si unus ex
Comitibus desit, juramentum non jam debito modo &
sacramentum sit.

O o

PRIN-

Non est obligatorium contra bonos mores præ-
stitum Juramentum.

Sensus.

Hoc est, Quotiescunque juramentum aliquod vergit in
alienæ salutis dispendium, aut æternæ salutis præjudicium
hoc ipso cessat obligatio illius.

Authoritas.

Desumptum est ex l. 6. decret. c. ult. reg. § 8. Item in ca.
malis 22. q. 4. illudque referunt, explicant, & defendunt Co-
nif. & Dynus in cit. reg. Item Barbosa axiom. 134. n. 6. cum
multis aliis.

Ratio.

Quia juramentum non debet esse vinculum iniquitatis
ut dicitur in cap. cum contingat 28. de jurej. foret autem
contra bonos mores præstaretur.

Praxis.

Hinc deducitur 1. Eum, qui malam rem alteri promissa
non obligari ad promissionem exolvendam, etiam si jura-
mento eam confirmarit, uti ex reg. cit. deducit Canif. in reg.
69. Juris.

Deducitur 2. Sponsalia posteriora etiam juramento
contracta, uti Ferdin. de Castro p. §. d. 1. pu. 22. n. 2. cum Sanchez
& aliis communiter docet.

Deducitur 3. Si quis juret, se crimen Titii Judici legiti-
mè interroganti non manifestaturum, tale juramentum non
obligat, eo quòd cedat in præjudicium Reipublicæ, & justitiam
gubernationis.

§. IV.

De Principiis ad votum pertinentibus.

PRINCIPIUM I.

Votum in Deo non respicitur, quòd non de ma-
liori bono esse cognoscitur.